Tadqiqot.uz

ANJUMAN | КОНФЕРЕНЦИЯ | CONFERENCES

O'ZBEKISTONDA ILMIY TADQIQOTLAR:

DAVRIY ANJUMANLAR

DAVRIYLIGI: 2018 | 2022

2022

IYUN

№41

Toshkent shahar, Amir Temur ko'chasi, pr.1, 2-uy.

+998 97 420 88 81
+998 94 404 00 00

www.taqiqot.uz
www.conferences.uz

CONFERENCES.UZ

ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ ТАДҚИҚОТЛАР: ДАВРИЙ АНЖУМАНЛАР: 14-ҚИСМ

НАЦИОНАЛЬНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ УЗБЕКИСТАНА: СЕРИЯ КОНФЕРЕНЦИЙ: ЧАСТЬ-14

NATIONAL RESEARCHES OF UZBEKISTAN: CONFERENCES SERIES: PART-14

ТОШКЕНТ-2022

УУК 001 (062)
КБК 72я43

“Ўзбекистонда илмий тадқиқотлар: Даврий анжуманлар:” [Тошкент; 2022]

“Ўзбекистонда илмий тадқиқотлар: Даврий анжуманлар:” мавзусидаги республика 41-кўп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 30 июнь 2022 йил. - Тошкент: «Tadqiqot», 2022. - 22 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн даврий анжуманлар Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегиясида кўзда тутилган вазифа - илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишланган.

Ушбу Республика илмий анжуманлари таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илғор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари таҳтил қилинган конференцияси.

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1.Ҳуқуқий тадқиқотлар йўналиши
Профессор в.б.,ю.ф.н. Юсувалиева Рахима (Жахон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2.Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар
Доцент Норматова Дилдора Эсоналиевна(Фарғона давлат университети)

3.Тарих саҳифаларидаги изланишлар
Исмаилов Ҳусанбой Маҳаммадқосим ўғли (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси)

4.Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни
Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманган мухандислик-қурилиш институти)

5.Давлат бошқаруви
Доцент Шакирова Шохида Юсуповна (Ўзбекистон Республикаси Ёшлар ишлари агентлиги ҳузуридаги ёшлар муаммоларини ўрганиш ва истиқболли кадрларни тайёрлаш институти)

6.Журналистика
Тошбоева Барнохон Одилжоновна(Андижон давлат университети)

7.Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар
Самигова Умида Хамидуллаевна (Тошкент вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

8.Адабиёт
PhD Абдумажидова Дилдора Рахматуллаевна (Тошкент Молия институти)

9.Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни
Phd Вохидова Мехри Хасанова (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

10.Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар
Турсунназарова Эльвира Тахировна (Навоий вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

11.Жисмоний тарбия ва спорт
Усмонова Дилфузахон Иброхимовна (Жисмоний тарбия ва спорт университети)

12.Маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш
Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

13.Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши
Бобохонов Олтибой Рахмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

14.Тасвирий санъат ва дизайн
Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

15.Мусиқа ва ҳаёт
Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

16.Техника ва технология соҳасидаги инновациялар
Доцент Нормирзаев Абдуқаюм Раҳимбердиевич (Наманган мухандислик-қурилиш институти)

17.Физика-математика фанлари ютуқлари
Доцент Сохадалиев Абдурашид Мамадалиевич (Наманган мухандислик-технология институти)

18.Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар
Т.ф.д., доцент Маматова Нодира Мухтаровна (Тошкент давлат стоматология институти)

19.Фармацевтика
Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

20.Ветеринария
Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

21.Кимё фанлари ютуқлари
Рахмонова Доно Қаххоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

22.Биология ва экология соҳасидаги инновациялар
Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

23.Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари
Доцент Сувонов Боймурод Ўралович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

24.Геология-минерология соҳасидаги инновациялар
Phd доцент Қаҳҳоров Ўктам Абдурахимович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

25.География
Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

Тўпламга киритилган тезислардаги маълумотларнинг хаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулдир.

© Муаллифлар жамоаси
© Tadqiqot.uz

PageMaker\Верстка\Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

ТАСВИРИЙ САНЪАТ ВА ДИЗАЙН

1. Rahimova Shaxlo Abduhalimovna, Raxmonova Dilafruz Ibroyim qizi
TASVIRIY SAN’AT DARSLARIDA NATYURMORT JANRI VA UNDA QO‘LLANADIGAN USULLAR 7

ТАСВИРИЙ САНЪАТ ВА ДИЗАЙН

TASVIRIY SAN’AT DARSLARIDA NATYURMORT JANRI VA UNDA QO‘LLANADIGAN USULLAR

Rahimova Shaxlo Abduhalimovna
Zarafshon shahar 4-umumiy o`rta ta`lim maktabi
tasviriy san`at va chizmachilik fani o`qituvchisi
Raxmonova Dilafruz Ibroyim qizi
Zarafshon shahar 13-umumiy o`rta ta`lim maktabi
tasviriy san`at va chizmachilik fani o`qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu tavsiya tasviriy san`at darslarida natyurmort chizishga o`rgatish usullari haqida fikr yuritiladi.
Kalit so`zlar: tasvir, natyurmort , kompozitsiya, everestik ta’lim, ijodiy mashq …

Ma’lumki, ta’lim olish (ma’lumot olish) jarayoni – bu ma’naviy va aqliy qobiliyatlarni tizimli rivojlantirib borish, bilim va tushunchalarni shakllantirish va olingan bilimdan foydalana olish qobiliyatini tarkib toptirishdan iborat jarayondir. Bu jarayon ta’lim oluvchining o‘zi orqali yoki boshqa birov- ta’lim beruvchining ko‘magida amalga oshirilishi mumkin. Ta’lim olish jarayoni esa turli xil metodlarga(usullarga) tayangan holda kechadi.Ta’lim metodi - bu ta’lim oluvchi va ta’lim beruvchining ma’lum maqsadga qaratilgan, birgalikdagi faoliyatini tashkil qilishning muayyan tizimga solingan yo‘l-yo‘rig‘i.

Xotiradan mavzuli natyurmort ishlashda biz oldinlari chizgan natyurmortlarga uxshash surat chiziladi. Faqat rasmlarga mavzu quyamiz. Natyurmort ma’lum bir ma’noga ega bo’lishi kerakligini unutmagan holda M: Tortli natyurmort; anorlar natyurmorti; Behi va shaftoli; oq fondagi vaza; gullar; ko‘za va olma natyurmorti va boshqalar bo’lishi mumkin. Fasllarga, mevalarga, narsalarga bog’langan natyurmortlar bo’lsa ham bo’ladi. Oldingi o’quvchilar chizgan natyurmortlarning ko’rinishini qayta eslatib o’tish ham mumkin. Shuningdek xotiradan ishlagan vaqtda uning soyalari, kurinishi, foni, narsalar hammasi tasovvurdan ishlanadi deb o’quvchilarning diqqiti doskaga qaratiladi. Bosqichlar bilan ishlangan natyurmortlarni ko’rsatib tahlil qilib qanday chizish yo’llari o’rgatiladi. Bosqichlar bilan chizilgan natyurmortning rangli ko’rinishi ham bo’lishi lozim. Hammasini alohida o’quvchilar chizishi shart emas ular bitta ko’rinishda bajarib topshiradilar. Rasm daftarning varag’iga umuman kun, yil, oy yoki mavzuni yozmaslik kerak. Bu kabi vazifalarni kundalikka yoki alohida yozuv daftarida qayd etsalar bo’ladi.

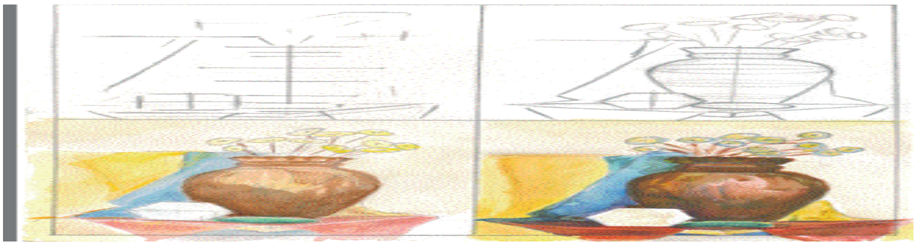

Natyurmortni bajarish bosqichlari:

Birinchi bosqich –   Ikkinchi bosqich –

Uchunchi bosqich –   To'rtinchi bosqich –

Har bir bosqichning ranglanishi va qalamda tasvirlanishi albatta o'quvchilarga tushunarli bo'lishiga ahamiyat berish lozim. Agar bolalar mavzuni yaxshi bajara olmay qiynalsa qaytadan tushuntirishga imkon topish kerak.

Quyidagi usullar ham tasviriy san'at darslarini samarali tashkil etishda yordam beradi.

"Ijodiy mashq" usuli. Ushbu usul o`ziga xos xususiyarga ega bo`lib, o`ziga xoslik rasmlarni tasvirlashning mohiyatini chuqur anglash,uni bajarishga nisbatan yondashish, dalillarni saralash va o`qituvchi tomonidan berilgan topshiriqni ijodiy bajarish jarayonida bilimlarni qo`llash va kengaytirish kabi holatlar bilan tavsiflanadi.

**"Evristik ta`lim" usuli.** Bunda o`qituvchi tomonidan turli vositalar yordamida yangi bilimlarni izlab toppish. To`garak rahbari bilimlarning bir qismini tinglovchilarga,ma`lum qiladi qolganini esa o`quvchilar topshiriqlarni echish jrayonida savollarga javoblar toppish asosida o`zlashtiradi o`zlari bilaimlarni mustaqil egallashadi.

"O'z xotirangni sinovdan o'tkaz" usuli. Bunda o`qituvchi o'z mavzularidan kelib chiqib, qog'ozga berilgan topshiriq (mavzuga oid rasmni) eslab qolish asosida to'g'ri va xatosiz chizishlari lozim.

Fransuz ma`rifatparvari Jan-Jak Russo:"Bolalarning rasm chizib o`rganishlari, ularning faqat tasviriy san`atlarga qiziqishlari uchun emas, balki ularni ko`zlarini o`tkir, qo`llarini ixcham bo`lishi uchun ham foydalidir",-deb bejizga ta`kidlamagan. Zero, dunyoni yorqin ranglar orqali tasvirlash va dunyoqarashni shakllantirish aynan tasviriy san`at orqali amalga oshishini unutmasligimiz lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1.Xasanov R "Tasviriy san'at darslarida o`quvchilarni estetik ruhda tarbiyalash" Toshkent. 1983.

1.Darsliklar asosida qo`llanmalar

ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ ТАДКИКОТЛАР: ДАВРИЙ АНЖУМАНЛАР: 14-ҚИСМ

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович
Мусаҳҳиҳ: Файзиев Фаррух Фармонович
Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Эълон қилиш муддати: 30.06.2022

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000